

ابونصر فارابی

محمد بن محمد ، در سال 259 هجری در فاراب ماوراءالنهر متولد شد ، پدرش از سرداران ترک سپاه سامانیان بود . فارابی از ماوراءالنهر به قصد تحصیل علوم به بغداد رفت و در محضر «ابوبشر متی بن یونس القنائی» استاد بزرگ منطق و حکمت حاضر شد و سپس از استادی «یوحنا نام» منسوب به شهر حران ، که از تربیت شدگان حوزه ی علمی مرو بود ، قسمتی از منطق و علوم فلسفی را فرا گرفت ، او همه ی کتب ارسطو را مطالعه کرد و بر معانی انها واقف شد ، پس از بغداد به مصر و از آنجا به شام رفت .

اهمیت فارابی بیشتر در شرحهای او بر آثار ارسطو خاصه بر منطقیات معلم اول است ، چون با کارهای او منطق ارسطو به بهترین وجه به مسلمین شناسانده شد . او را تالی معلم اول یعنی ارسطو دانسته و «المعلم الثانی» لقب داده اند اما فعالیت علمی او در این حد نماند بلکه خود نیز آثار مهم ابداع کرد که بخش بزرگی از آن در دست و بسیاری تاکنون طبع و به زبانهای مختلف ترجمه شده که از آن جمله میتوان به رساله ی «فی مبادی آرا اهل المدینه الفاضله» که حاوی نظریات فارابی در اخلاق است و «الجمع بین رایى الحکیمین افلاطون الالهی

وارسطو « را نام برد که فارابی در آن کوشیده است تا اصول عقاید افلاطون
وارسطو را باهم وفق دهد . کتاب «اغراض مابعدالطبیعه » که شرح و تحریر
روشنی است از کتاب « الحروف » ارسطو در مابعدالطبیعه، «فصوص الحکم» ،
«عیون المسائل» ، «احصاءالعلوم» و چندین کتاب و رساله ی دیگر .

اشعاری نیز به فارابی نسبت داده اند که این رباعی از جمله آنهاست :

اسرار وجود خام و ناپخته بماند

و آن گوهر بس شریف ناسفته بماند

هر کس به دلیل عقل چیزی گفتست

آن نکته که اصل بود ناگفته بماند

کتاب فارابی در علم موسیقی همواره به عنوان مهم ترین کتاب این هنر محسوب
میشود ، این کتاب چندبار به طبع رسیده و ترجمه ای از آن نیز به زبان فرانسوی
منتشر شده است.

فارابی مانند همه دانشمندانی که در تمدن اسلامی عنوان فیلسوف داشته اند
در اغلب علوم زمان خود صاحب اثری بوده است . اطلاعات وی در ریاضیات

و موسیقی خوب ولی در طب و طبیعیات متوسط بوده است . روش فلسفی او را

باید در حقیقت یک روش نوافلاطونی اسلامی نامید .

اثر فارابی در حکمای بعد از او بسیار بوده است ، چنانکه هرگاه سخن از حکمت

مشاء یا به طور اعم فلسفه در تمدن اسلامی به میان آمده است او و ابن سینا

بعنوان دو فرد شاخص از میان مسلمین و در کنار هم و همراه افلاطون و ارسطو

ذکر شده اند .

<http://www.jokerkhob.blogfa.com/>
<http://www.bartarinblog.blogfa.com/>